

Ukázky vítězných prací ze soutěže SOHI2018

První kategorie (6. - 7. třída, prima – sekunda), 1. místo

Hry a hračky našich rodičů a prarodičů

Simona Löblová Gymnázium Stříbro

Hry a hračky našich rodičů a prarodičů, na toto téma jsem se zeptala své babičky Jarmily Hájkové, narozené 26. 3. 1952 a mé maminky Edity Löblové, narozené 7. 6. 1978.

Babička bydlela ve vesnici Svinná. Do školy chodila 9 let pěšky, a to za každého počasí. 5 let chodila 2 km do Vranova a další 4 roky docházela 4 km do Stříbra. Její rodiče se živili zemědělstvím. Musela pást housata, kachňata a hlídat pasoucí se kozy. „*Při této práci jsme si s kamarádkou šily oblečky pro panenky,*“ dodává. Jindy si udělaly důlek a cvrnkaly kuličky. „*Vždy jsme se radovaly, když jsme vyhrály nějakou pěknou barevnou kuličku,*“ řekla babička. Když je to nebavilo, hrály jiné hry, třeba Čáp ztratil čepičku, Zlatá brána otevřená a také hru Kolo, kolo mlýnské či skákacího panáka. Nejraději si hrála s kuchyňkou, kterou jí vyrobili rodiče z mlátičky na obilí, ze které vyndali motor. Za hasičskou zbrojnicí v obci byly navezené klády z lesních stromů, na které se rády chodily s dětmi houpat. Hrály společně míčové hry, například školku, to je házení míče o zeď a při tom se plní různé úkoly. Vzpomněla si, jak vyráběli telefony z krabiček, kterými protáhly saturnu, za kterou tahaly, aby telefon zvonil. „*Babičko, jakou hračku jsi měla nejraději?*“ „*Hračku, na kterou nejraději vzpomínám, byl použitý proutěný kočárek. Bylo vidět, že není nový, ale to mi vůbec nevadilo. Má kamarádka už kočárek měla, proto jsem za něj byla hodně ráda,*“ vzpomínala. Jelikož bydleli na vesnici, měli ve vsi vepřín. Vzpomíná, jak tam chodili s kamarády na banány, datle a vařené brambory, co tam měli na krmení prasat. „*Moc jsme si pochutnávali,*“ dodává. V zimě se sáňkovalo na svahu za vsí, kdo neměl sáně, jezdil na pytlí vycpaném slámou. „*Chodili jsme bruslit na malý rybníček na návsi.*“ „*V létě se sem chodívalo i koupat, já však plavat neuměla,*“ vzpomíná babička. Scházely se tam i děti z okolních vesnic. „*Moc jsme si to všichni užívali.*“

Chodivali jsme hrát fotbal na louku, kde jsme měli udělané hřiště a branku. Můj bratr promítal filmy, tak jsme chodili i do kina, které bylo v sále hostince. Moc nás to bavilo,“ vzpomínala babička s úsměvem.

Když byla maminka malá, bydlela s rodiči a bratrem v Sytně v panelovém domě uprostřed vesnice. Navštěvovala zde mateřskou školu, která byla hlavně pro děti ze Sytna a okolních obcí. *„Na základní školu jsem chodila stejně jako ty, do Mánesovy ulice ve Stříbře,*“ řekla maminka.

V dětství si maminka nejraději hrála se svojí nejlepší kamarádkou Janou, která bydlela ve stejném domě. *„Často s Janinou vzpomínáme, jak jsme se navštěvovaly. Běhala jsem za ní o patro níž jen v ponožkách,*“ směje se. Nejraději si dívky hrály před domem, kde bylo pískoviště a houpačka. Zde se scházely všechny děti ze vsi. *„Byli jsme dobrá parta, hodně jsme si společně vyhráli,*“ vzpomínala. Mezi nejoblíbenější hry patřily Krvavé koleno, Cukr káva limonáda, pPpeži, papeži, kolik je hodin na věži. Často se do her děti tak zabraly, že zapomněly jít domů v domluvený čas. Nejednou pro ně musely maminky přijít.

„Maminko, jaká byla tvá nejoblíbenější hračka?“ „Nejoblíbenější hračka pro mě byla chodící a mluvící panna s mrkacíma očima, kterou jsem dostala k Vánocům. Nejvíce jsem na ní obdivovala její dlouhé vlasy a mrkací oči,“ povídá maminka. Jednou se rozhodla, že panence zkusí vlasy zastříhnout. Napoprvé zastříhla vlasy nakřivo a následné srovnávání nakonec špatně skončilo. Krásná panenka skončila s krátkými vlasy. *„Byla jsem z toho moc smutná, ale už to nešlo vrátit,*“ posmutněla. Další oblíbenou hračkou byl chodící a štěkací pes, kterého dostala od svého tatínka. Většinou mají malé holčičky rády hraní s panenkami, ale to maminku moc nebavilo. Nejraději vozila v kočárku svého mladšího bratra. Když trochu povyroستla, velmi ráda hrála deskové hry se svým bratrem. Společně s dětmi si hrály na vojáky, fotbal, vybíjenou a soft tenis. Maminka hrála dobře fotbal, kluci ji naváděli, aby si nechala ostříhat vlasy a vydávala se za kluka, aby hrála s nimi za jejich fotbalový tým. Ráda vzpomíná na zimy, kdy se s partou dětí vydaly do lesíka, kde byl menší kopec a zde lyžovaly. Nikdo to moc neuměl. Největší zážitek byl, když kamarád, který měl lyže ještě po své mamince, skočil na skokánku a lyže zlomil. To se tehdy všichni nasmáli. *„Mami, a co ti na to babička řekla, když jsi přinesla zlomené lyže?“ „Babičce to nevadilo, byly to staré lyže, které se už v tu dobu nepoužívaly. Měli jsme je schované*

dlouhá léta ve sklepě, už by na nich stejně nikdo nejezdil.“ Další oblíbenou hrou byly závody na kolech. „V obci byl asi 1 km dlouhý okruh, měli jsme startovní čáru, odkud se vyjíždělo. Jely vždy dvě děti a každé vyrazilo na opačnou stranu, schválně, kdo bude první v cíli. Vítěz vyhrál žvýkačku.“ Vymýšlely si spoustu her.

Když bych měla porovnat mé dětství a dětství mé babičky a maminky, musím uznat, že v médiích, kde se rozebírá život dnešních dětí, mají v lecčem pravdu. Hlavně v tom, že děti chodí málo ven s kamarády a znají se spíše přes sociální sítě. Hry hrajeme spíše na mobilních telefonech a počítačích, než abychom si šli hrát ven s kamarády. Když jsem si vyslechla babičku a maminku, je mi to vlastně trochu líto. Nyní máme spousty drahých hraček, kterých si leckdy ani nevážíme. Dříve se hry spíše vymýšlely a hračky se vyráběly. Myslím, že čím méně hraček děti měly, tím více si jich vážily. Babička neměla lehké dětství, ale i tak se z něj radovala a má pěkné vzpomínky. Moje maminka už měla dětství jednodušší, neměla tolik úkolů jako babička. Měla více času na kamarády a hry. Já mám také plno kamarádů, navštěvuji různé kroužky, sportovní, hudební a vědecké, kde se setkáváme s dětmi. Stejně je mi teď trošku smutno, že kamarádky ze vsi tak málo vídám. Došlo mi, že bych s nimi chtěla trávit více času. Pokusím se to napravit.

Obr. č. 1. Na téhle loučce babička hrála fotbal a k lesíku chodila sáňkovat.

Obr. č. 2. Nejoblíbenější kočárek mé babičky.